

Balkanlardan Gelen Soğuk Hava **19 Kasım 2016 - 05 Şubat 2017**

Pera Çocuk

4-6 Yaş

Gölge Oyunu

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisinde yer alan, Vadim Fiskin’in ışıkla ve ışığın yansımalarıyla ilişkili işlerinden yola çıkarak yapılan bu atölyede, geleneksel gölge oyunundan kuş, at, köpek, kuğu gibi örnekleri denedik ve kendi gölge şekillerimizi yaptık. Gölge oyununun geçiciliği, şekillerin değişkenliği ve bu değişkenliğin getirdiği çeşitlilik üzerinden oyunlar oynadık, mizansenler yarattık. Ardından bu gölge oyunundan bir sahneyi anı olarak eve götürmek üzere kağıda çizdik.

Balkan Çocuk Oyunları

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisi kapsamında hazırlanan “Balkan Çocuk Oyunları” isimli atölye çalışmasında, kültürlerin zamana karşı direncinin önemli parçası olan Balkan çocuk oyunlarını oynadık. Eve döndükten sonra da oyuna devam edebilmek ve arkadaşlarımızla paylaşabilmek için oyunun kurallarını şematik olarak kartlara çizdik. Atölyede, farklı bir kültür ve zaman diliminin oyunları ile eğlenmenin mümkün olduğunu deneyimledik.

Şapkam Çoraptan

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisi gezerek, soğuk havada ne tür giysiler giyilebileceği konuştuk. Ardından atölye çalışmasında çorapları farklı şekillerde işlevselleştirerek şapka, eldiven ve atkı gibi aksesuarlar tasarladık.

Heykelim Şekerden

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisinde yer alan sanatçılardan Vadim Fishkin, çalışmalarında gündelik nesne ve malzemeleri hayal gücü ve bilimsel bir yaklaşımla ele alıyordu. Vadim Fishkin’in “Şeker İkizler” eserinde ışığın yansımasıyla küp şekerlerden oluşan binaları çocuklarla inceledik, ardından atölyede yiyebileceğimiz renkli şeker hamurundan esrarengiz buluşlar ve tasarımlar yaptık.

Mektup Arkadaşım

Bu atölyede çocuklarla IRWIN sanatçı grubunun kurguladığı NSK pasaport performansından yola çıkarak hayallerindeki bir ülkeye yolculuğa çıktık. Hayallerindeki bu ülkeden sevdiklerine bir kartpostal tasarlarırken, bilgisayar, tablet, e-posta ve akıllı telefonlar olmadan önce nasıl iletişim kurulabileceğini keşfettik.

7-12 Yaş

Rüzgarlı Sayfalar

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisini gezen çocuklarla, atölye çalışmasında zamanla değişen sınır çizgilerinden, haritalardan, “zamanın geometrisinden” bahsedip çevirmeli defter yarattık. Üretim sürecinde çocuklarla çizimlerin üst üste gelmesinden ve hareket ile ilişkisinden minik animasyonlar ürettik.

Kağıttan Kent

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisi kapsamında yapılan “Kağıttan Kent” atölyesinde brikolaj tekniği ile Balkanlardan ve tarihi Balkan kültürü ile dolu İstanbul'dan detaylarla evler, sokaklar oluşturduktan sonra bunlarla yeni bir oyun defteri ürettik.

Büyülü Işık Kutusu

Bu atölyede yeni manzaralar ve yeni ışıklar arayışında olan Fransız ressam Félix Ziem'in İstanbul ve Venedik'te yaptığı iki ayrı şehrin göz kamaştırıcı gün batımı, alacakaranlık resimlerini karşılaştırdık. Sulu boyayla büyük, nemlendirilmiş kağıt üzerinde farklı renkler kullanarak çeşitli renk ton araştırmaları yaptık. Atölyede çocuklarla farklı tonlarla, bir kutunun içinde, 3 boyutlu malzemelerle yeni ufuklar ve yeni ışıklı manzaralar tasarladık, açılan iki delik ile kutunun içine fenerle baktık.

Müzem Elimde

"Müzem Elimde" adlı atölyede çocuklar, "Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergisinde yer alan sanatçı Ivan Moudov'un, çeşitli müze ve galerilerden topladığı farklı sanat eserlerinin parçalarıyla oluşturduğu "Parça" isimli tasarımı ve Yane Calovski ile Hristina Ivanoska'nın, "hidrolojik enerjiyle döndürülen katlanılabilir ve dönüştürülebilir sergi alanlarına sahip bir müze hayali" ve "Oskar Hansen'in Modern Sanat Müzesi" adlı eserlerini inceledik. Ardından bir müze hayal edip, resim ve 3 boyutlu malzemelerle oluşturulan mini müze tasarımlarımızı yarattık ve kendi oluşturduğumuz müzede gerçekleştirmek istediğimiz etkinliklerin afişlerini tasarladık.

İsimsiz Şeyler

"Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergisinde yer alan sanatçı Sislej Xhafa'nın "Hala İsimsiz" adlı çimento torbası yerleştirmesini çocuklarla inceledik, kavramsal sanat hakkında bilgi edindik. Hem tasarlama hem de inşa etme süreçlerini içeren atölyede ise, daha büyük ölçeklerde görmeye alışık olduğumuz beton malzeme ile çalıştık. Öncelikle tasarlamak istediğimiz formun (mumluk, saksı, vb.) kalıbını oluşturduk, ardından doğru oranlarda çimento, su ve kumu karıştırarak kendi tasarımlarımızı ürettik.

Doğanın Sesi

"Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergisini ziyaret ettikten sonra atölyede rüzgarın sesiyle doğanın keşfine çıktık. Ünlü Balkan besteci Bella Bartok ve Kodaly'i tanıyarak, şarkılar eşliğinde Kodaly metodunu öğrendik. Çocuklarla, gündelik malzemeleri ve bedenlerimizi kullanarak doğayı tanımlayan sesler elde ederek müzik yaptık. Böylelikle Balkan kültürüyle köprüler kurarak müziği bedenlerimizle ifade ettik.

Pera Çocuk

7-14 Yaş

Uzay Pasaportu

Bu atölyede filozof Thomas Hobbes'un "Doğa Durumu" fikrinden yola çıkarak insanların neden ülkeler oluşturup sınırlar çizdiğine, kendi başlarına doğada mı yoksa bir ülkenin vatandaşı olarak mı daha memnun olabileceklerine dair felsefi bir keşfe çıktık. İnsanların çoğu neden doğada özgürce yaşamak yerine çok sayıda kuralı ve yasakları olan ülkelerin içinde yaşamayı seçmiş olabilir? Bir ülkede doğmuş olmak dışında o ülkenin vatandaşı olabilmek için farklı yöntemler bulabilir miyiz? Ortak ilgi alanları olan insanlar kendilerine ülke kursalar nasıl olur? Hep beraber çıktığımız bu düşünsel yolculukta ilginç, alışılmadık, sağlam temelli ve eğlenceli cevaplar aradık.

Bir de Bu Açıdan Bak!

"Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" adlı sergide, ilgimizi çeken bir eserden yola çıkarak, atölyede, o eserin çeşitli kopya ve varyasyonlarını çizim ve şekillerle tasarladık. Kavramsal sanatçı Goran Djordjevic'in farklı sanatçıların orijinal sanat eserlerini biçimsel olarak defalarca özenle tekrarlamış olduğunu keşfettik. Fikir üretme süreçlerimizi geliştiren bu atölyede, yaptığımız çalışmalarını sergiden seçtiğimiz esere benzeterek üç boyutlu halini yarattık veya eser hakkında öykü yazdık. Böylelikle farklı bir sanat eserine gönderme yaparak onu tamamen farklı bir bakış açısıyla yorumladık.

Fikirlerin Oyun Parkı

Çocuklarla ülkeler ve sınırlar kavramlarına dair felsefi bir keşfe çıktık. Neden hangi ülkenin vatandaşı olduğumuz nerede doğduğumuza göre belirleniyor? Daha iyi yöntemler bulunabilir mi? Mesela birbiriyle yarışmayı seven insanlar bir ülkede, uzayı merak edenler başka ülkede, oburlar başka bir ülkede olsa nasıl olurdu? Hep beraber çıktığımız bu düşünsel yolculukta ilginç, alışılmadık ve eğlenceli cevaplar aradık. Dev bir kanvas üzerinde oynanan 'daralan çember dünya' oyunuyla bu temayı oyun içinde keşfettik. Bu dev kanvas üzerinde ürettiğimiz gezegen modelleriyle, fikirlerimizi birer sanat eserine dönüştürme fırsatı bulduk.

Pera Genç

13-17 Yaş

Sokak Sahnesi

Sanatçı Jasmina Cibic'in de eserlerinden ilham alarak oluşturulan atölyede, kültürel anlamda birbirinden beslenen Balkanlar'dan ve İstanbul'dan iki sokak manzarasını çizgi tekniği ile şeffaf kağıtlara geçirdik. İstanbul ve Balkanlar'ı temsil eden iki farklı yüzey şeklinde konumlandırarak portatif bir sahne dekoru ürettik. Kapandığında üst üste binmiş çizgilerle ilginç bir gölge üreticisi halini alan sahnenin duvarlarını, sonraki oyunların da arka planına dönüştürdük.

Okul Grupları

Lise

Alkışla Tempo

Öğrenciler, "Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergisi kapsamında, Ibro Hasanoviç'in Bir Alkış Üzerine Çalışma adlı videosundan hareketle, "medyatik alkış, protokol alkış, bravo alkış, slogan, beğeni alkışlarını kağıt üzerinde karakterize ettik. "Geçmişten günümüze insan neden alkışlar?" sorusuna renklerle cevap verdik.

Sokaktan Seçtiklerimiz

Öğrenciler, "Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergisi kapsamında, Braco Dimitrijeviç'in "Öğlen 12:27'de Karşılaştığım Yoldan Geçen Kişi" adlı eserinden hareketle, kavramsal sanat konusunda keyifli bir yolculuğa çıktık. Atölyede, oturduğumuz sokaktan seçtiğimiz rastgele 5 kavram ve nesneyle kendi sokak müzelerimizi oluşturduk. Daha sonra, sokak müzelerimizin açılışında kullanılacak posterleri düzenledik. Geleneksel gereçlerin ve biçimlerin ötesinde düşünüp fikirlerimizi çeşitli malzemeler kullanarak posterlerimize aktardık.

Pera+

18+

Herkes için Felsefe

“Aynı çerçeveden bakmak gerçekten mümkün mü?” Atölyede felsefi duruşunda Balkan köklerinin izlerini açıkça görebildiğimiz 21. yüzyılın en etkili filozoflarından biri olarak görülen Slavoj Žižek’in “Paralaks” kitabı ve felsefesinden yola çıkarak özne olarak başkalaşım, farklı perspektiflere sahip olmanın ihtimalleri, bakış açısı değiştirmenin mümkün olup olmadığından yola çıkan bir felsefe tartışması gerçekleştirdik.

NSK Pasaport Ofisi

Pera Müzesi’nin atölyesini pasaport ofisine dönüştürdük. Pera Öğrenme, Balkanlardan Gelen Soğuk Hava sergisine paralel olarak IRWIN sanatçı grubunun kurguladığı NSK pasaport performansı kapsamında geçici bir pasaport ofisi kurdu. NSK vatandaşı olmak için başvuruldu. NSK İstanbul Pasaport Ofisi’nde başvuru formu doldurduk ve yanımızda getirdiğimiz iki fotoğrafla veya ofiste çektilererek NSK pasaportlarımızı aynı gün hazırlatarak, aldık.

Balkan ve Türk Ritimleri

"Balkanlardan Gelen Soğuk Hava" sergi turunun ardından, perküsyon atölyesinde katılımcılarla, göç ile birlikte edinilen kültürel farklılıkları, Balkan ve Türk ritimlerini; bedenlerini ve seslerini müzik terapisti eşliğinde farklı biçimlerde kullanarak perküsyon ve farklı müzik aletleri eşliğinde deneyimledik.

60+

Bir Avuç Alkış

“Balkanlardan Gelen Soğuk Hava” sergisi kapsamında, Goran Djordjevic’in PM-12 Kopya adlı eserinden hareketle kopyalama üzerine farklı bir deneyim yaşadık. Orijinal eseri, biçimsel özellikleriyle geometrik yansımalarla yeniden yarattık. Orijinal eserle kopya arasındaki ilişkinin yeniden anlamlandırılması üzerine farklı bir bakış açısı geliştirdik.